

Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram

Koppling till lokala mål/riktlinjer/strategier

- **Göteborgs Stad minskar klimatpåverkan från inköp** (30% för livsmedel och minst 90% för övriga inköp, byggnader och anläggningar till 2030, jmf med 2020) [Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021-2030](#).
- **Göteborgs Stads inköp bidrar till att främja biologisk mångfald** (ex andel ekologiska livsmedel, målvärde 80% 2030) [Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021-2030](#).
- **Strategi: Vi driver på utvecklingen för hållbart byggande.** [Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021-2030](#).
- **Avfall från kommunens verksamheter ska minska med 40 % per heltidsanställd** (ex förlänga livslängd på bärbar elektronik, 50% minskning av engångsartiklar, matsvinnet från kommunens verksamheter ska minska till maximalt 30 gram per serverat huvudmål). ([Göteborgs Stads avfallsplan 2021-2030](#))
- **Det ska finnas förutsättningar för kommunens verksamheter att återanvända produkter** ([Göteborgs Stads avfallsplan 2021-2030](#))
- **Cirkulära lösningar eftersträvas** genom att i första hand tillgodose ett behov med befintliga resurser, i andra hand genom tjänster, hyrlösningar eller genom inköp av begagnat, och i sista hand genom nyinköp. [Göteborgs Stads riktlinje för inköp och upphandling](#), uppdaterad 2022.
- Tjänster och produkter väljs som innebär en **så liten klimat- och miljöpåverkan som möjligt sett till hela livscykeln**. [Göteborgs Stads riktlinje för inköp och upphandling](#), uppdaterad 2022.

Vi är den
cirkulära
kunden

Koppling till lokala mål/riktlinjer/strategier

- Göteborgs klimatavtryck är nära noll. [Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021-2030.](#)
- **Avfall från hushåll ska minska med 30 %** per invånare. (plastavfall, matsvinn och elavfall ska minska med 50%) ([Göteborgs Stads avfallsplan 2021-2030](#))
- **Minst 20 % av det grovavfall** som kommunen samlar in ska förberedas för **återanvändning**. ([Göteborgs Stads avfallsplan 2021-2030](#))
- Alla invånare ska ha **fastighetsnära möjligheter** att lämna produkter till **återanvändning**. ([Göteborgs Stads avfallsplan 2021-2030](#))
- Minst 70 % av uppkommet **matavfall** ska gå till näringsåtervinning och biogasproduktion eller annat miljömässigt motsvarande ändamål. ([Göteborgs Stads avfallsplan 2021-2030](#))
- Strategi: Vi skapar förutsättningar för att **leva hållbart**. [Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021-2030.](#)
- Strategi: Vi driver på utvecklingen för **hållbart byggande**. [Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021-2030.](#)
- Göteborg **stärker näringslivets förutsättningar för innovation**. [Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program 2018-2035.](#)
- Göteborg är en **attraktiv plats** att besöka bo och verka i. [Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program 2018-2035.](#)
- **Jämlik tillgång till stadens resurser**. [Göteborgs Stads program för en jämlik stad 2018-2026.](#)

Vi samarbetar
för ett cirkulärt
Göteborg

Koppling till lokala mål/riktlinjer/strategier

- Strategi: Vi agerar som **föregångare**. [Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021-2030](#).
- Strategi: Vi arbetar strategiskt med **finansiering för ökad takt i omställningen**. [Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021-2030](#).
- Strategi: Vi driver på utvecklingen för **hållbart byggande**. [Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021-2030](#).
- Göteborg är en av de storstadsregioner i Europa som erbjuder **bäst förutsättningar för en hög och hållbar tillväxt**. [Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program 2018-2035](#).
- Green City Accord (GCA): **Kretsloppsekonomin kommer att förverkligas och avfall kommer att bli en resurs** som uppmuntrar till ökad återanvändning, reparation och återvinning.
- År 2022 skrev vi också på [European Circular Cities Declaration](#) och blev utvalda till en av 12 cirkulära piloter inom EU inom initiativet [Circular Cities and regions initiative](#).

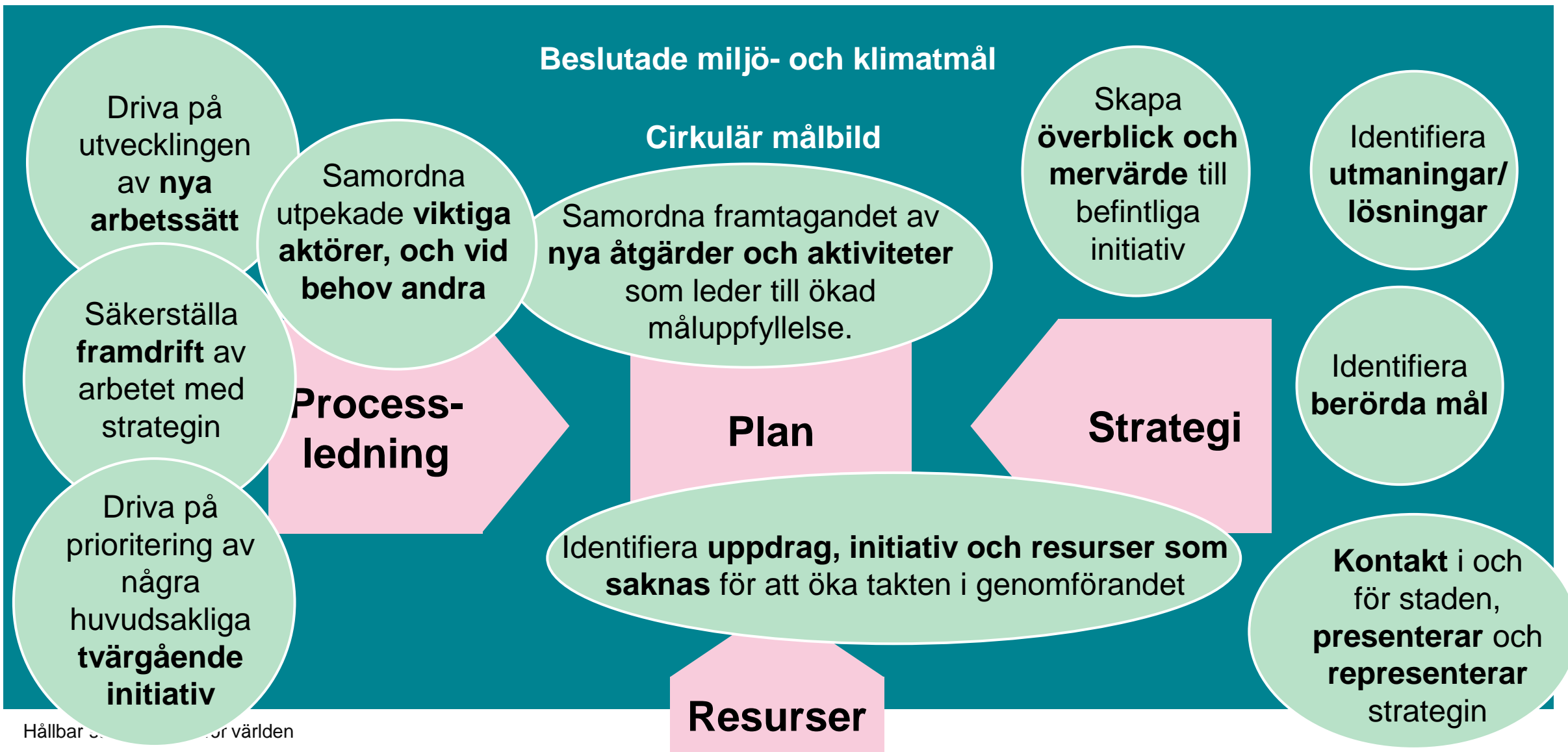
Cirkulär
föregångare
nationellt och
internationellt

Strategiansvarig styrelses uppgift (GSL)

”...ska säkerställa framdrift av arbetet med strategierna och bidra till mervärden i existerande uppdrag, driva på utvecklingen av nya arbetssätt och samordna framtagandet av nya åtgärder och aktiviteter som leder till ökad måluppfyllelse.”

Klippt från Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021-2030 (Bilaga 1, Uppdragsbeskrivning)

Omfattande uppdrag, fantastiska möjligheter!

Göteborgs
Stad

Hur går det då?

Stort intresse!

Bästa tipsen från föregångaren Göteborg – så blir din kommun cirkulär

Publicerad: 15 juni 2022, 12:36

Återvinning är bra – men kommuner måste bli bättre att på olika sätt förebygga avfall, Wolf. Foto: Privat, Anders Wiklund/TT Petter Jerdén har skrivit artikeln.

Skyhöga förväntningar, synlighet och långsiktighet är avgörande för att Göteborg ska högt sätta klimatmål. Kommunens strateg för cirkulär ekonomi Nina Wolf delar med sig av sina bästa tipsar för att minska utsläppen och undvika fallgroparna.

Göteborg lyfts fram som en cirkulär föregångare i Sverige. Två orsaker är kommunens klimatmål och en tydlig politisk vilja att nå dem. Det säger Nina Wolf, strategiansvarig för ekonomi. Styrdokumenten tydliggör tjänstemännens ledarskap i omställningsarbetet.

– Vi har länge haft mål inom avfall, klimat och miljö. De har blivit ännu skarpare när vi styrmedel på lokal nivå, genom en avfallsplan och ett miljö- och klimatprogram. Nina Wolf berättar att det är stort fokus på samverkan med kommunens verksamheter näringslivet. En tät dialog med företagen i god tid inför upphandlingar gör det lättare för leverera enligt kommunens krav. Arbetet underlättas av den grupp som arbetar med cir

– Vi har syns mycket och varit öppna för att lyssna på verksamheternas behov, men o vad de behöver och anpassa arbetet efter deras förutsättningar.

Göteborgs stads cirkulära arbete kan kokas ner i tre ord:
– Det ska vara enkelt, attraktivt och självklart. Det är en genomgående ambition vi har. Typ ett ramavtal för möbler, räcker inte utan det måste kännas bra och attraktivt att köpa möbler och det behöver finnas en tydlig förväntan på verksamheterna att välja återbruk säger Nina Wolf.

Arbetskläder från äldreomsorgen fick nytt liv på Way out west

2022-08-26 Miljö & kretslopp

Arbetskläderna från äldreomsorgen blev en ny kollektion för personalen på Way out west. Foto: Daniela Ferro

”Inte ett enda plagg ska förbrännas”. Vad gör man med arbetskläder som inte längre behövs men är fullt användbara? Den frågan har ett team sammankallat av Göteborgs Stads strategiansvarig för cirkulär ekonomi

RI
SE

🔍 Sök 🌐 sv 📄

Cirkulär strategi hjälper Göteborg nå tuffa miljömål

har Göteborgs Stad
driva på utvecklinge

Byggåterbruk ska halvera klimatpåverkan

”Byggavfall är ett stort problem, men också en jätligt stor möjlighet som vi kan nyttja på ett bättre sätt. Göteborgs stad skapar förutsättningarna för det.”

TEXT KARIN JONSSON, AVFALL SVERIGE
FOTO GÖTEBORGS STAD

DET SÄGER NINA Wolf, strategiansvarig för cirkulär ekonomi i Göteborgs stad. Till 2025 ska hon och kollegorna halvera stadens klimatpåverkan jämfört med 2020, och minska med 90 procent till 2030. Eftersom Sverige producerar enorma mängder byggavfall varje år blir det en viktig del i klimatarbetet.

Nina Wolf samarbetar med sin namne Nina Jacobsson Stålheim, utvecklingschef för ekonomisk hållbarhet. Hon menar att kommunernas engagemang är viktigt:

– Vi har gått från att undersöka frågan, pröva i mindre skala till att det nu finns ett fokus i princip hos alla och i alla projekt, men vi är fortfarande i ett skede där branschen ligger kvar i det linjära tänket. Vi vill lämna saker till återbruk, men det finns inte tillräcklig avsättning. Det saknas också effektiva processer. Vi kan inte sitta still i båten, vi måste driva på marknaden.

– Vi ska efterfråga material så att marknaden stimuleras, men vi ser också att vi är en viktig aktör för att tillgängliggöra material. Det gör det möjligt även för andra att bygga och renovera cirkulärt, säger Nina Wolf.

Piska och morot

2025 ska återbrukat vara ett första-handalternativ. För att nå det varvar Göteborgs stad funktionsupphandlingar av nybyggnation och renoveringar med

Nina Wolf och Nina Jacobsson Stålheim.

stadens näringslivskontor aktivt för att få aktörer att ställa om eller etablera sig i Göteborg för att kunna leverera återbrukade material.

– Vi har ett nätverk inom kommunen, men lär också tillsammans med andra. Kommuner och leverantörer är väldigt bjussiga, vi får ta del av upphandlingsunderlag och krav, säger Nina Wolf.

Checklistor och ramavtal

Till stor hjälp är den lista som tagits fram över hur väl lämpade olika produkter och material är att återbruka. Till det som är enkelt hör exempelvis kabelstegar, metalltrappor, ventilationstrummar

tens om cirkulär design, innebär att det som byggs också kan återbrukas i nästa steg. Återbruket lyfts också tidigt i planeringen och gamla underhållsplaner som av slentrian kräver att fönster ska bytas ut efter ett visst antal år ses över.

Stor enighet

De flesta förvaltningar och kommunala bolag är mycket engagerade kring byggåterbruk, men det krävs även ett tydligt politiskt uppdrag.

– Det är en jättestyrka att vi har en väldigt bred politisk samsyn kring miljö- och klimatprogrammet. Vi står samlade i de här frågorna, säger Nina Jacobsson

UPPHANDLING T

Vi är föregångare!

Göteborgs Stad får utmärkelse som Cirkulär förelöpare

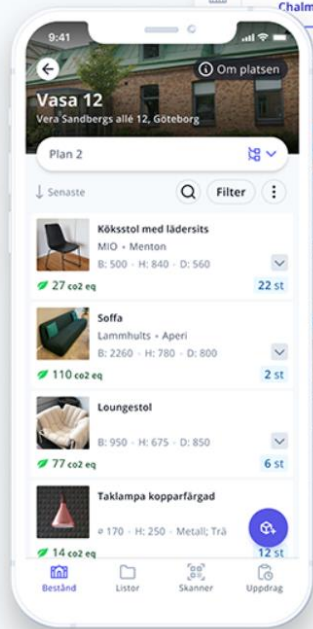
2021-12-20 Miljö & kretslopp

Circular Cities & Regions Initiative -
Pilots and Fellows Map

Bättre förutsättningar!

2022-07-11 - kl. 11:20

Nytt ramavtal för livsmedel med kort hållbarhet

[Inköp av livsmedel med kort hållbarhet](#)

Foto: Lo Birgeresson

Ökad samverkan!

Avsiktsförklaring cirkulärt byggande Göteborg

Bygg och fastighetsbranschen står för en femtedel av Sveriges inhemskt koldioxidutsläpp ur ett livscykelperspektiv, därutöver tillkommer utsläpp från en relativt stor andel importerade byggprodukter. Branschen behöver öka takten och genomföra åtgärder för att nå de uppställda målen i bygg och anläggningsbranschens färdplan för fossilfri konkurrenskraft, Göteborgs Stad har som mål att minska CO2-utsläppen från bygg och anläggningsprojekt i stadens regi med 90% till 2030.

En mycket effektivt sätt att nå målen är genom cirkulärt byggande. Göteborg har gått före inom återbruk och cirkulärt byggande och vill därför leda utvecklingen i Sverige. Vi har kunskapen, erfarenheterna och ett engagerat näringsliv lokalt. För att snabbare ställa om krävs att företag inom branschen samarbetar mer, och tillsammans med offentlig sektor driver på omställningsarbetet.

Initiativet Cirkulärt byggande Göteborg ska mynna ut i användbart lärande och konkreta åtgärder inom cirkulärt byggande som ökar återbruket. Syftet är att stimulera och etablera en återbruksmarknad i Göteborgsregionen samt fler företag och nya jobb inom området. Avsiktsförklaringen understryker av Göteborgs stad, privata och andra offentliga fastighetsägare och koordineras av Business Region Göteborg (BRG) genom stadens verksamhet för klimatsamarbeten med näringslivet, Göteborg Climate Partnership.

Göteborgs stads fastighets- och anläggningsägare lovar att:

- Genom återbruk och andra cirkulära lösningar bidra till måluppfyllelse i enlighet med stadens miljö- och klimatprogram och avfallsplan med ambitionen att återbruk – där så är relevant – alltid är förstahandsvalet senast år 2025, i såväl ny- som ombyggnation. För att möjliggöra detta ska vi:
 - utveckla, dela erfarenheter om och samordna kompetens, kravställning, avtal, processer, rutiner, arbets sätt och stödmaterial som möjliggör återbruk som ett effektivt alternativ i bygg- och anläggningsprojekt.
 - ställa krav på återbruk i upphandlingar och beställningar av projektörer, entreprenörer och andra leverantörer.
 - tilgängliggöra och öka utbudet av återbrukade produkter samt i högre grad bevara och återanvända genom att återbruksklassificera fastigheter och anläggningar inför planerade underhålls-, ombyggnads- och rivningsåtgärder.
 - aktivt delta i gemensamma marknadsstimulerande satsningar kring produktkategorier som bedöms som särskilt lämpliga att återbruka.
 - dela med sig av goda exempel och erfarenheter och samverka för att lösa gemensamma utmaningar.

Så kan Göteborg bli till hälften självförsörjande

SVERIGE

UPPDATERAD 2022-07-26 PUBLICERAD 2022-07-26

Har ditt företag restflöden som kan vara till nytta för andra?

Livsmåladagstemat

Den 10 november drar vi i bred samverkan ihop en katalysator för industriell och urban symbios. Vill du vara med och bygga nya cirkulära flöden, där det ena företagets avfall är det andras resurs?

Vi letar efter företag som har restprodukter eller behöver insatsprodukter som skulle kunna kopplas ihop med produktion av fisk, tång, skaldjur och andra förädlingsprocesser kopplade till mat från hav och sjö. Har ni kanske värme, närgångsämnen, syrgas eller något som skulle kunna bli förpackningar över från er process? Eller producerar ni något slags livsmedel? Använd QR-koden för att svara.

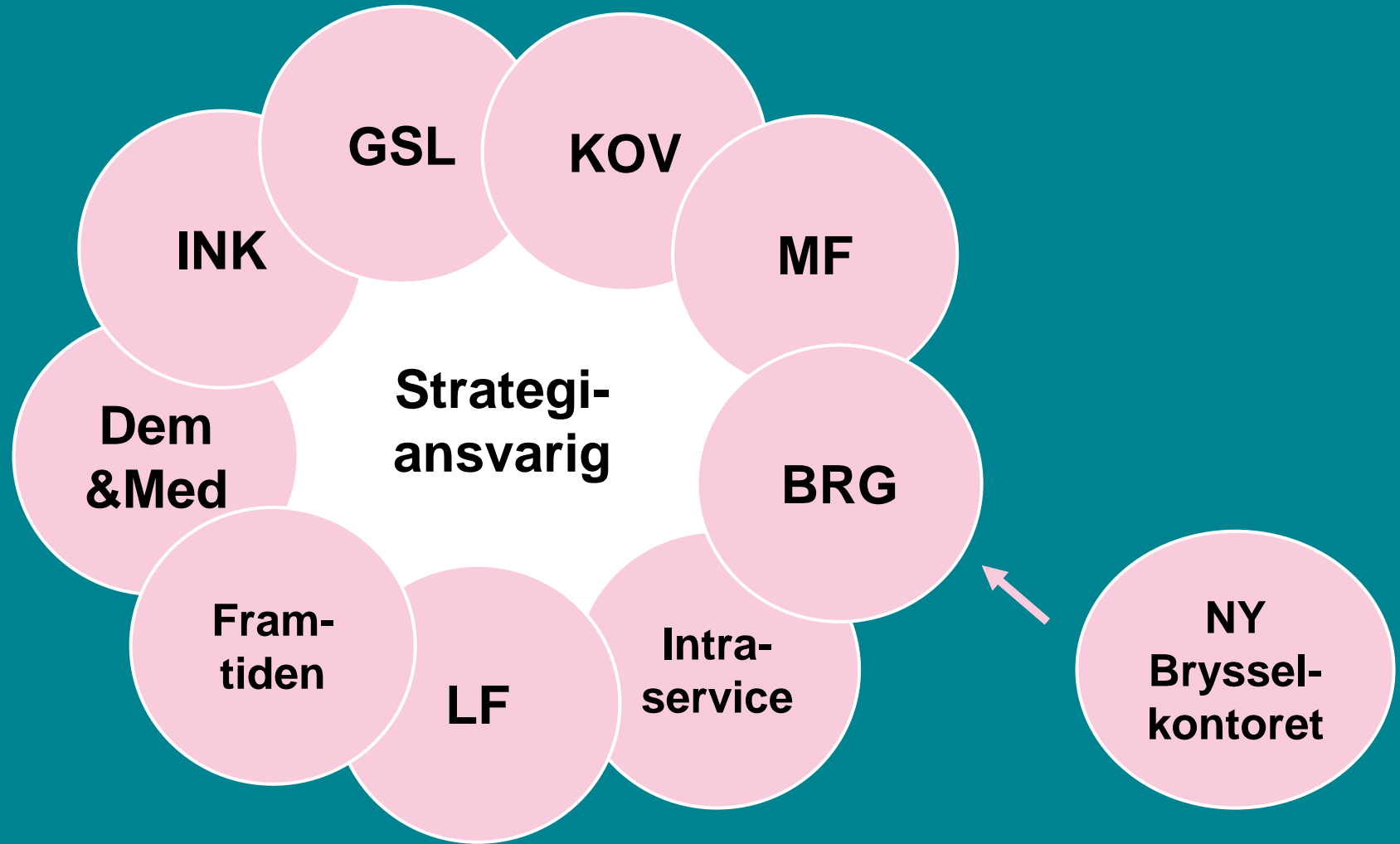
Göteborgs Stad

Göteborgs plattform för klimatneutralt byggande

Hur har vi tagit oss an
uppdraget?

Vi hjälps åt och samlar oss i det cirkulära omställningsarbetet

Delstrategier och målbilder 2030

Nu

- Vi aktiverar stadens cirkulära efterfrågan.
- Vi förbättrar cirkulära förutsättningar/verktyg för stadens verksamheter, för att dela, återbruka, reparera och förlänga livslängd på material och produkter.
- Vi samlar stadens aktörer och inkluderar/aktiverar berörda verksamheter i omställningsprocessen.
- Vi initierar/stärker samverkan med andra kommuner, andra aktörer i Göteborg och profilerar oss nationellt och internationellt.

2022-
2024

Nära framtid

- Våra verksamheter tycker att det är enkelt, attraktivt och självklart att agera cirkulärt.
- Vi gör det svårt för våra verksamheter att agera linjärt.
- Vi verkar för ett ökat resursutrymme för att kunna utveckla och arbeta på nya sätt, där det behövs.
- Vi har ett systematiserat, brett samarbete för ett cirkulärt Göteborg.
- Vi är en nationell och internationell förebild.

2025-2027

Lång sikt

- Vi ser tydliga, storskaliga effekter i Göteborg av att staden samarbetat, drivit på och bidragit till att göra det enkelt, attraktivt och självklart att ställa om.
- Efterfrågar faktor 10 i minskad klimatpåverkan, inkl cirkulära affärsmodeller mm. (jmf 2020)
- Våra verksamheter har övergått till cirkulära verksamhetsmodeller, inkl inköp. roller, ansvar, arbetssätt, avveckling osv.
- Vi har profilerat oss och driver på utvecklingen nationellt och internationellt.

2028-2030

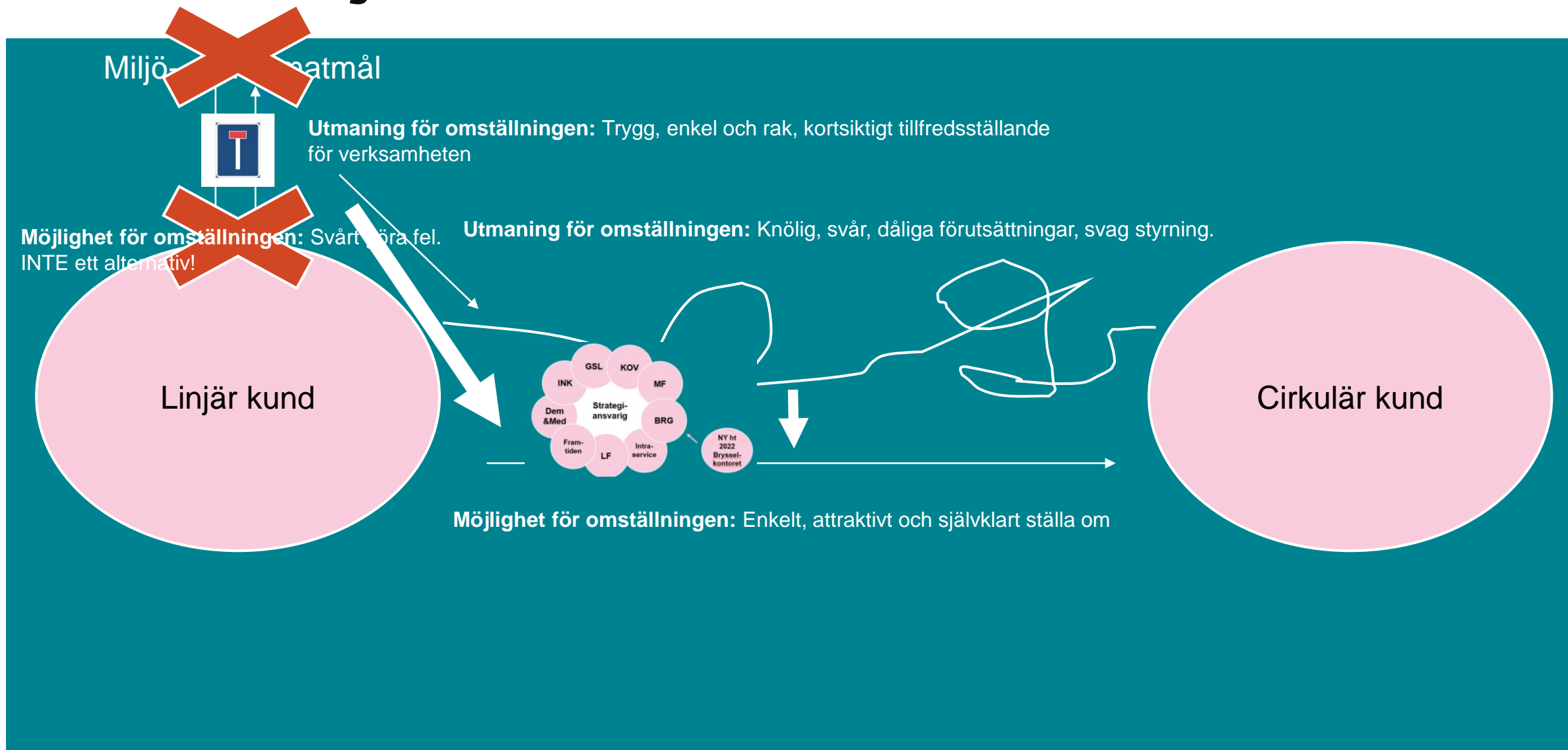
Omställningsstrategi
Cirkulär ekonomi
Göteborgs Stad

Göteborgs
Stad

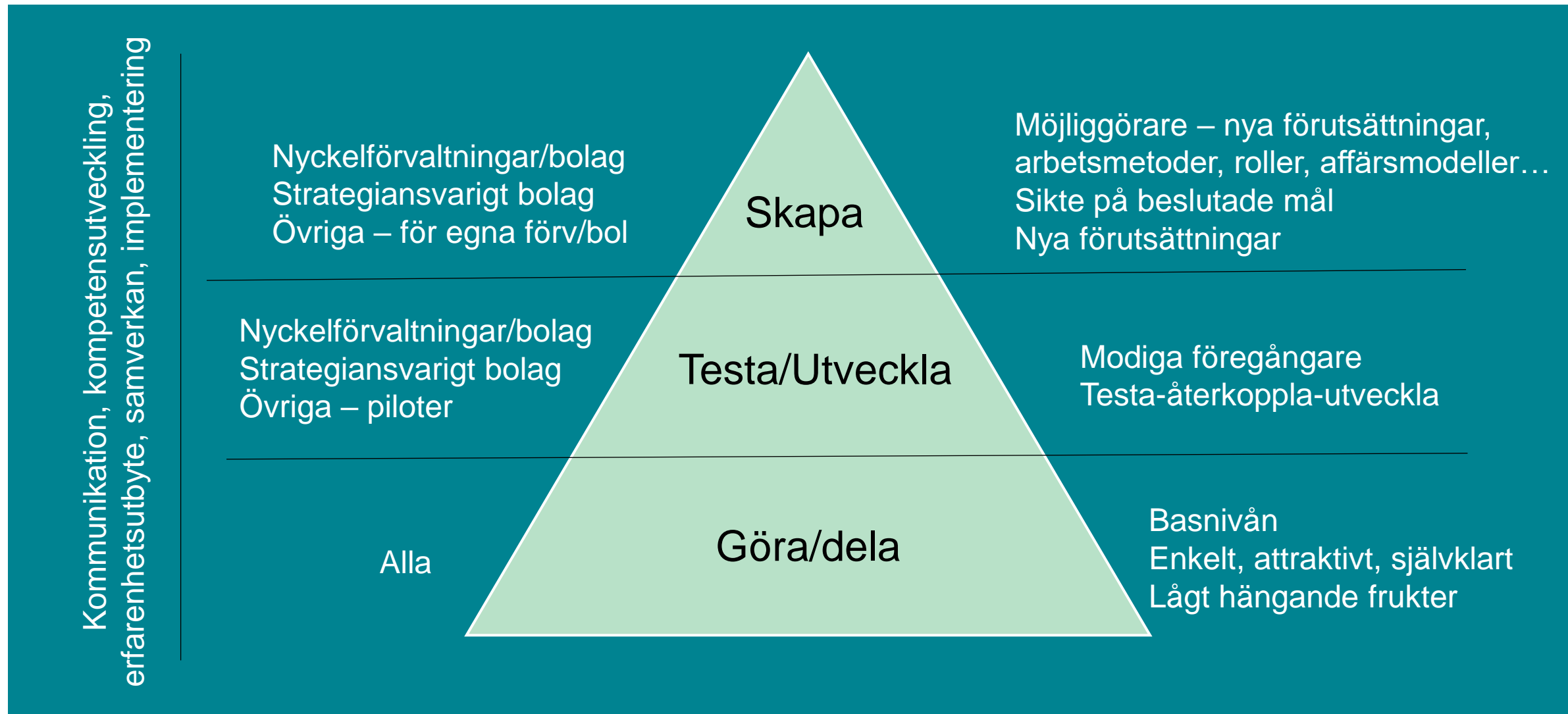
Vad behöver hända framåt?

Från den linjära till den cirkulära kunden

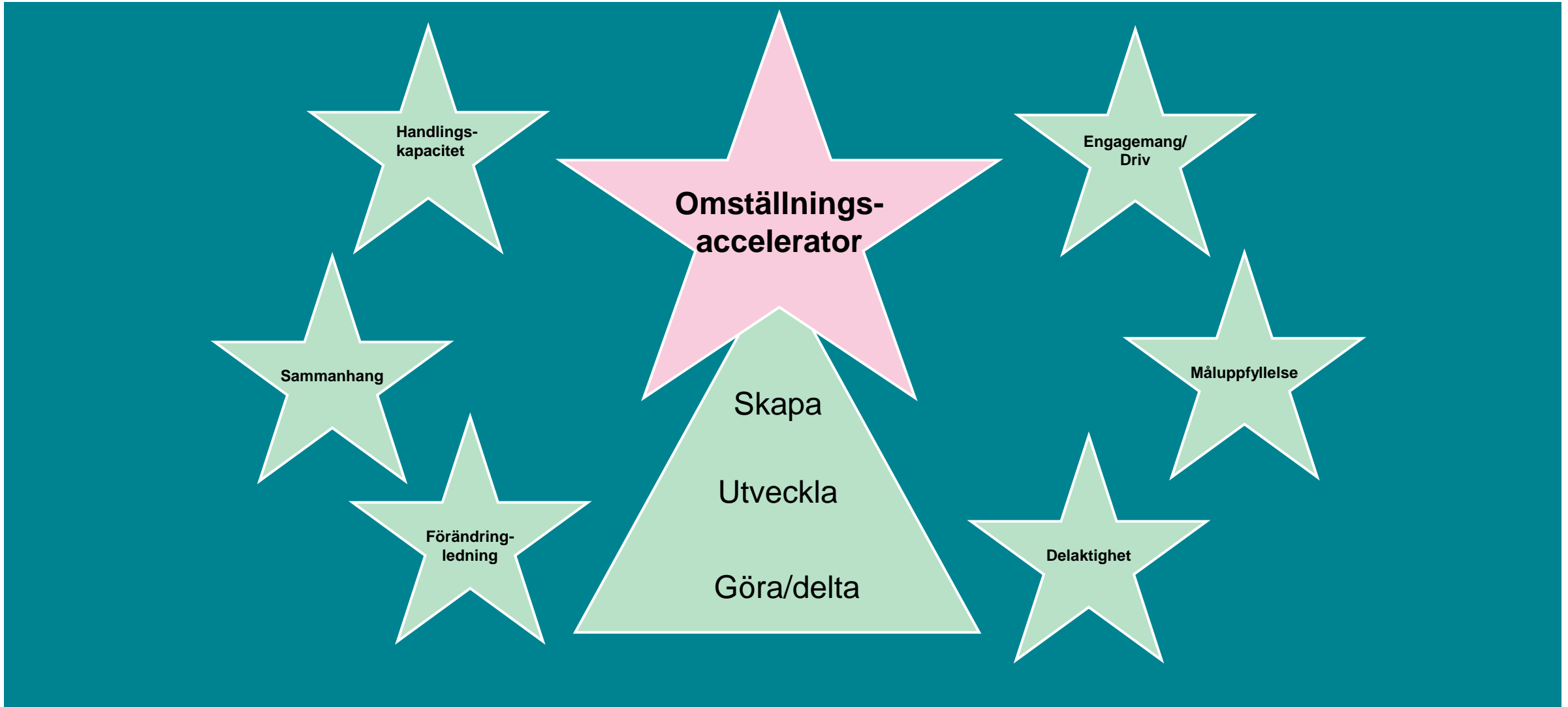
Från uppstartsfas till inkluderingsfas

Strategiansvaret blir mer arbetskrävande, för att få det att hända

Från linjär till cirkulär kund

– tillsammans får vi det att hända!

ECCD
Cirkulär
deklaration

CCRI
12
cirkulära
EU-piloter

100
klimatneutr
ala städer
– spår CE

- Ökat internationellt engagemang
– föregångare, stöd, lärande

- Vi krokar arm med andra aktörer
i Göteborg och Sverige

SÖK
Cirkulärt
byggande
2030

Nationellt
nätverk

Regionala
nätverk

RISE

Medveten
konsumtion

Cradlenet

Göteborgs
Stad
(inkl BRG)

Västsvenska
Handels-
kammaren

Nu

Hur kan GSL möta behoven?

- Strategiuppdraget mer omfattande i nästa fas. Resursförstärkning behövs.
- Skärpta cirkulära krav för fordon och arbetsmaskiner.
- Förbättrade cirkulära förutsättningar för stadens verksamheter.
- Ny affärsmodell med utgångspunkt i tjänster, funktion och tillgång snarare än nya produkter och ägande. Frikoppla GSL:s ekonomiska värdeskapande från materialflödet.
- Finansieringslösningar och arbetssätt som stimulerar cirkulära affärsmodeller, design och återbruk och utesluter/försvårar linjära.

2022-
2024

GSL viktig möjliggörare för andra att ställa om! Vi behöver gå före.

Kontakt

Nina Wolf

Strategiansvarig Cirkulär ekonomi

Göteborgs Stads Leasing AB

Nina.wolf@gsl.goteborg.se

www.goteborg.se/cirkularagoteborg

[linkedin.com/in/nina-wolf-a7a6345b](https://www.linkedin.com/in/nina-wolf-a7a6345b)

